

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Titvlvs Octavvs. De Presbyteris illorum obligatione & peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

4. Ex quibus infero Confessarium peccare si neget absolutionem pœnitenti ob solam dubiam ejus indispositionem. Item: Confessarius externam notitiam habens de peccatis pœnitentis, quam pœnitens negat, ubi illum sufficienter examina- verit debet hoc remittere ipsius conscien- tiæ & tanquam nesciens procedere ad ab- solutionem.

5. Peccatori autem non potest impo- ni pœnitentia publica ex vi hujus Tribuna- lis qua Sacramentum est, si per illam contra pœnitentem possit prætendi suspicio alicu- jus peccati etiam in genere, quia hoc tribu- nal ex natura sua debet esse secretum.

TITVLVS OCTAVVS.

*De Presbyteris illorum obligatione
& peccatis.*

Articulus Primus.

*Quid sit Presbyteratus quæve ejus
materia & forma.*

I. **P**Resbyteratus ordo sic adæquate de- scribi potest: quod sit Sacramentum
quo

quo viro baptizato ab Episcopo ordinante confertur gratia & potestas, ad conficiendum & offerendum in vero sacrificio corpus & sanguinem Christi, & absolvendum fideles à peccatis. Dicitur (*Sacramentum*) Ordo enim Sacerdotalis inter septem novæ legis Sacramenta annumeratur. Dicitur (*viro baptizato*) cùm enim baptismus sit janua Sacramentorum non poterit ordo non baptizatis administrari. Dicitur (*viro*) quia sexus fæmineus ordinis incapax est.

2. Dux sunt formæ partiales sacerdotalem ordinationem perficientes. Prior est, accipe potestatem offerre Sacrificium Deo, missasq; celebrare tam pro vivis quàm pro defunctis in nomine Domini Amen. Posterior: accipe Spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis retenta sunt. Quia cùm in ordinatione Sacerdotis, duæ conferuntur potestates, nimirum in Corpus Christi verum & mysticum, ideo diversis signis formalibus, & diverso tempore dari debuerunt idque exemplo Christi, qui in

ulci-

ultima cæna, consecrans Sacerdotes illis potestatem dedit in corpus suum verum: post resurrectionem vero in corpus suum mysticum, dicendo accipite Spiritum S.

3. Sola manuum impositione absque porrectione patenæ cum pane & calicis cum vino, multo tempore in Ecclesia Sacerdotes consecrati sunt ita S. Bonavent. in 4. Dist. 24 p. 2. A. 1. q. 4. ubi totam materiã presbyteratus constituit in impositione manuum: Porrectionem vero patenæ cum pane, & calicis cum vino, ab Ecclesia posterius superadditam, tanquam signum expressius & velut partem materiæ integram. Unde porrectio patenæ cum pane, & calicis cum vino, non est pars essentialis Ordinationis Sacerdotis, sed tantum pars integralis. Quia Sacramentum Ordinationis, non potest absque sua essentiali materia subsistere: Sed absque porrectione patenæ & calicis cum vino subsistit, à tempore primitivæ Ecclesiæ usque ad tempora Stephani Papæ, imo & in Ecclesia græca, usque modo subsistit, ergo non est de essentia, sed tantum pars integralis, non potest

H est

est autem omitti in ordinatione absque peccato mortali.

Articulus Secundus.

Quanta sit dignitas Ordinis presbyterij.

EX quatuor potissimum capitibus Sacerdotis dignitas æstimanda est. 1. A Sacerdotis auctore. 2. A persona cuius vicariam potestatem gerit. 3. A potestate & ministerijs in ordine ad sacrificium. 4. A potestate ac Ministerijs ad populum Dei, quæ sic declarantur, (à Sacerdotij auctore) qui fuit Christus, filius Dei, verbum incarnatum. Qui Sacerdotium in ultima cæna instituit, cum corpus suum & sanguinẽ sub specie panis & vini, patri æterno offerens, Apostolos Sacerdotes consecravit, quantum vero id Sacerdotio dignitatis præstet, expendit *S. Dyonis. Areopag. L. Eccles. Hier. cap. 1. Ut enim (inquit) qui Sacerdotium dixit, sacrorum ordinem uno vocabulo signavit ordinem: ita qui Sacerdotem seu Pontificem dicit, augustiorem prorsus quæ divinum insinuat virum: (& subdit) huius profecto Sacrae functionis initium est. fons vitæ,*

*vita, bonitatis essentia, unica rerum omnium
causa beatissima trinitas.*

A persona cujus Vicariam potestatem gerit quia Sacerdos Christi domini successor non est, sed vicarius, ejus personam ministerialiter gerens, imo actione & ipsis verbis Christi Sacrificium perficiens, unde *S. Chrysof. Hom. 60. in Mattheum. Verum (inquit) & tu laice cum Sacerdotem videris offerentem ne ut Sacerdotem esse putes hoc facientem, sed Christi manum invisibiliter extensam.*

A potestate in ordine ad Sacrificium, Sacerdoti summa accrescit dignitas, quam agnoscens merito exclamat: *S. August. lib. de Eccles. Dogm. O Sacerdos Dei si altitudinem celi contemplaris altior es: si pulchritudinem solis, lune, & stellarum, pulchrior es: si discretionem angelorum discretior es: si omnium Dominorum sublimitatem sublimior es: solo tantum creatore inferior existis.*

A potestate & Ministerijs ad populum Dei, quæ consistit in solutione vel retentione peccatorum tanta oritur dignitas ut *S. Chrysof. lib. 3. de Sacerdotio illos præferat*

Angelis & Archangelis : qui terram (inquit) incolunt atq; in ea versantur. ijs commissum est, ut ea que in calis sunt dispensent: ijs datum est ut potestatem habeant, quam Deus optimus neq; angelis neq; Archangelis datam esse voluit.

Articulus Tertius.

Quenam sint obligationes Sacerdotum quatenus Sacerdotes sunt.

1. **O**bligatio est: Quod sit rite Ordinatus, quia Christus solos Sacerdotes tanquam Apostolorum in Sacerdotio successores, hujus sacrificij ministros instituit, eisq; præcepit per hæc verba: hoc facite in meam commemorationem.

2. Ut Sacerdos impotentia ad essentialia Sacrificij peragenda non laboret: unde mutus, vel ita Balbus, ut formam verborum sacrificij pronunciare nequeat, missam celebrare non potest: item: verba consecrationis ignorans, aut legere non valens, vel materiam sacrificij moraliter distinguere nesciens, à celebrando repellitur.

3. Ut

3. Ut voluntatem habeat conficiendi corpus & sanguinem Christi, adhibendo essentialia ad valide sacrificandum.

4. Ut sit absque peccato mortali: non tamen tenetur habere de hoc certitudinem evidentem, sed sufficit quod habeat aliquam certitudinem moralem: quâ facta morali diligentia, non appareat sibi conscius alicujus peccati mortalis, hæc vero certitudo moralis, non excludit levem suspicionem vel formidinem de opposito: si vero Sacerdos urgente necessitate absque prævia confessione celebraverit, quam primum confiteatur. Id est quando absq; incommoditate, imo quando cum devotione & fructu poterit.

5. Ut sacerdos non sit impeditus censura vel pæna canonica, si enim sacerdos excommunicatus vel suspensus celebret missam, præter peccatum mortale quod committit fit irregularis.

6. Ut absit à Sacerdote omnis immunditia vel indecentia gravis & scandalosa corporis. Hinc pollutio nocturna vel diurna, voluntarie procurata ac per veram

pænitentiam non eluta, impedit à celebratione, non tamen pollutio inculpabilis, nec etiam culpabilis, si per confessionem peccatum sibi remissum confidit.

7. Ut sit jejunus: Prærequiritur enim jejunium naturale, ita ut nihil in stomachum intraverit post mediam noctem actu vitali, per modum cibi vel potus, aut medicamenti ante celebrationem missæ. Hoc præceptum ex instinctu Spiritus S. processisse (quamvis Christus non jejunus, post esum Agni Paschalis corpus suum Apostolis tradiderit) testatur S. August. Epist. ii. ad Januarium. *Placuit (inquit) Spiritui Sancto, ut in honorem tanti Sacramenti, prius in os Christiani corpus Dominicum intraret, quam exteri cibi.* Non tamen qui os abluens aliquot guttas aquæ deglutiret, censeretur jejunium solvisse, tum quia actus vitalis non est, sed per modum salivæ decurrit: tum quia non sumitur per modum cibi vel potus aut medicamenti activi, idem censeretur dicendum de eo qui globum, plumbeum deglutiret, ad sedandam colicam, dolores & contorsiones iliorum.

8. Ut

8. Ut habeat intentionem formalem vel virtualement, non tamen sufficit virtualis intentio generalis, ad particulares actus consecrationis hujus panis, hujus vini, nisi etiam virtualiter ad hanc materiam determinetur.

9. Quando stipendium missarum est usu sufficiens, & constat de intentione Obligatoria ejus qui stipendium dedit, celebrans tenetur illi applicare titulo justitiæ totum fructum satisfactorium missæ, juxta portionem quæ communiter applicatur.

10. Quod habeat scientiam & experientiam rituum essentialium, integratum, & accidentalium & attendat ne ullos horum ex contemptu vel negligentiâ omittat.

11. Ut non celebret in Ecclesia polluta, pollutionem vero illam inducit, injuriosa & gravis effusio sanguinis aut occisio hominis in Ecclesia. Item peccaminosa & carnalis humani seminis effusio voluntarie excitata, quocunque actu fiat, ut concubitu, excitatione per tactus & oscula: Item: cum Excommunicatus, paganus, & infidelis non baptizatus in ea sepelitur.

Articulus Quartus.

De peccatis Sacerdotum ut Sacerdotes sunt.

1. **S**acrilegium committunt qui non ordinati Sacerdotes, missas celebrant.

2. Peccant mortaliter qui tanta ignorantia vel errore laborant ut formas essentielles consecrationis non norint, aut ex contemptu, negligentia, vel mentis evagatione illas adhibere non curant.

3. Peccant mortaliter qui cum præ senectute vel alia de causa ita oculis calligant ut rite legere & ad materias Sacramentorum advertere non possint nihilominus celebrant.

4. Peccant mortaliter qui non dant operam ut virtualement saltem intentionem habeant in celebratione missæ, & ij nefandissime qui ex malitia intentionem habere nolunt.

5. Qui celebrant in statu peccati mortalis non præmissa confessione, vel contritione, saltem existimata.

6. Qui non jejuni celebrare præsumunt.

7. Sa-

7. Sacerdos ignorans partem aliquam essentialem missæ, si ad celebrationem accedat peccatum mortale committit: Si autem illam partem omittat sacrilegij crimen incurrit, quia de facto mutilum facit sacrificium.

8. Qui omittit aliquam notabilem partem Ceremoniarum integrantium Sacrificij celebrationem ab Ecclesia institutam, peccat mortaliter, censetur autem pars notabilis, si quis Epistolam totam cum Graduali & alleluja omitteret vel oblationem aut aliquam portionem canonis.

9. Qui accidentalem Cæremoniam, ut genuflectiones, girationem aut elevationem manus ignorat aut omittit, secluso scandalo venialiter tantum peccat.

10. Peccant Sacerdotes: qui non tantum negligunt sacras cæremonias, sed Histrionum more pro libitu, gestus & modos sibi fingunt, vel ab alijs effectos efformant.

11. Peccant qui novos ritus introducunt ex quibus indebiti cultus, aut falsi, vel superstitiosi in Missa inducuntur, dum di-

versa signa aut orationes Sacerdotes immiscet, reliqua peccata habent cum Clericis & alijs communia de quibus suis locis dicemus.

TITVLVS NONVS.

De Diaconis illorum obligatione & peccatis.

Articulus Primus.

De materia forma & officijs Diaconatus.

I. **D**uplex in Pontificali exprimitur signum, quo Episcopus uti solet in ordinatione Diaconi: prius est, quod fit impositione dexteræ manus super Caput Ordinandi, cum hac verborum forma: accipe Spiritum S. & robur ad resistendum Diabolo ac tentationibus ejus in nomine Domini: posterius est: traditio libri Evangeliorum, cum hac verborum forma: accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis quam pro defunctis, in nomine Domini: Amen.

2. Utraque vero hæc actio tam impositionis manus quam traditionis libri Evangelio-